

KOMUNIKAT W SPRAWIE ZWOŁANIA KONGRESU KULTURY POLSKIEJ 2000

Idea zwołania Kongresu Kultury Polskiej 2000 była przedmiotem rozważań i projektów w węższych i nieformalnych grupach osób, ale także przybrała już formę publicznie zgłoszonego postulatu m. in. na Krajowym Kongresie Kultury Wsi, który odbył się na Jasnej Górze w kwietniu 1997 r. i na VI Kongresie Regionalnych Towarzystw Kultury w Radomiu we wrześniu 1998 r. Zyskała ona na tyle liczne wyrazy zainteresowania i aprobaty w rozmaitych kręgach społecznych, wśród ludzi i instytucji działających na szeroko rozumianym polu kultury, by stało się możliwe i pożądane nadanie formalnego charakteru inicjatywie zwołania Kongresu. Po konsultacjach, rozmowach i spotkaniach, które odbyły się w miesiącach luty – kwiecień br. zawiązała się grupa inicjatywna w składzie:

- o. Leon Dyczewski, profesor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,
- Gustaw Holoubek, dyrektor Teatru Ateneum,
- Jan Maria Jackowski, poseł na Sejm RP, przewodniczący Komisji Kultury i Środków Przekazu,
- Ks. Wiesław Niewęglowski, Krajowy Duszpasterz Środowisk Twórczych,
- Anatol Jan Omelaniuk, Przewodniczący Rady Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury,
- Barbara Otwinowska, Profesor Instytutu Badań Literackich PAN,
- Andrzej Rottermund, Dyrektor Zamku Królewskiego,
- Andrzej Tyszka, Profesor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Na pierwszym zebraniu grupy inicjatywnej w dniu 12 maja w Zamku Królewskim w Warszawie uznano, iż w nowej sytuacji historycznej, u początków III Rzeczypospolitej, wobec perspektywy zjednoczonej Europy

i jubileuszu 2000-lecia chrześcijaństwa oraz w związku z dokonującymi się zmianami ustrojowymi i gospodarczymi w naszym kraju potrzebne jest spojrzenie na kulturę polską u progu XXI wieku. Jednocześnie też postanowiono rozpocząć prace przygotowawcze do zwołania Kongresu Kultury Polskiej w jesieni roku 2000. Kongres, zdaniem grupy inicjatywnej, powinien skupić krąg uczestników reprezentujący kulturotwórcze siły całego społeczeństwa, tj. środowiska ideowo, przedmiotowo i terytorialnie różnorodne, lecz akceptujące i afirmujące założenia i cele Kongresu.

Przyjęto przedstawione w imieniu grupy inicjatywnej przez Andrzeja Tyszkę idee przewodnie Kongresu wyrażające się następującymi stwierdzeniami i propozycjami:

- Kultura polska jest najwyższym dobrem narodowym – dziedzictwem o 1000 letniej trwałości, zbudowanym na zrębie cywilizacji łacińskiej i chrześcijaństwa.
- Kultura polska jest, na tle cywilizacji europejskiej, kulturą swoistą, rodzimą w najlepszym tego słowa znaczeniu, a jednocześnie o cechach uniwersalnych. Społeczeństwo polskie jest pełnoprawnym podmiotem kultury europejskiej – jednym wśród wielu podmiotów narodowych Europy Ojczyzn.
- Kultura polska po przemianach ostatnich 10 lat stała się niepodległą, suwerenna i demokratyczna. Nabrała ona charakteru otwartego, pluralistycznego i policentrycznego, jest kulturą samorządną i obywatelską.
- W swych podstawowych ideach kultura polska jest kontynuacją odnawiającego się i zmieniającego kanonu obejmującego większość obywateli polskich, a zarazem respektuje i szanuje aspiracje mniejszości społecznych do ich własnej tożsamości.
- Rozwój i trwałość kultury polskiej jest przedmiotem perspektywicznie pojmowanej polskiej racji stanu, polskiego interesu narodowego. Jest fundamentem i gwarancją polskiej tożsamości, a zarazem warunkiem kontynuacji dorobku, twórczości i uczestnictwa w niej obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

W celu przygotowania i przeprowadzenia Kongresu grupa inicjatywna zwróciła się do ok. 50 osób z propozycją wejścia do Komitetu Organizacyjnego, który ma opracować koncepcję i program Kongresu.

Pierwsze zebrania Komitetu Organizacyjnego, o statusie obywatelskim, odbyło się w dniu 29 września w Warszawie w Zamku Królewskim. W skład Komitetu Organizacyjnego weszli:

1. Magdalena Bajer, dziennikarka – Warszawa
2. Stefan Bednarek, profesor kulturoznawstwa – Uniwersytet Wrocławski

3. Janusz Bogdanowski, profesor architektury krajobrazu – Politechnika Krakowska
4. Józef Borzyszkowski, profesor historii – Uniwersytet Gdański, Instytut Kaszubki
5. Juliusz Braun, przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii Telewizji
6. Leon Dyczewski, ksiądz, profesor socjologii kultury – KUL Lublin
7. Marek Dyżewski, muzykolog – Wrocław
8. Krzysztof Gierałowski, artysta fotografik – Warszawa
9. Józef Gierowski, profesor historii – Uniwersytet Jagielloński
10. Wergiliusz Gołąbek, dyr. Filharmonii – Rzeszów
11. Jan Janusz Greber, publicysta, aktor, działacz społeczny – Warszawa
12. Gustwa Holoubek, aktor, profesor reżyserii dramatu PWST – Warszawa
13. Maciej Hłowiecki, publicysta, dziennikarz – Warszawa
14. Jan Maria Jackowski, poseł, przewodniczący Komisji Kultury i Środków Przekazu Sejmu RP
15. Michał Jagiełło, dyrektor Biblioteki Narodowej – Warszawa
16. Henryk Kluba, rektor Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej, Filmowej i Telewizyjnej – Łódź
17. Jan Kuruc, prezes Stowarzyszenia Twórców Ludowych – Bukowina Tatrzańska
18. Stanisław Krzywiski, dyrektor Książnicy Pomorskiej – Szczecin
19. Józef Maroszek, prezes Białostockiego Towarzystwa Naukowego, dyrektor Regionalnego Ośrodka Ochrony Dziedzictwa Kulturowego – Białystok
20. Irena Modrzejewska, dr nauk rolniczych, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Pojezierze” – Olsztyn
21. Gerard Nowak, dyrektor Regionalnego Centrum Animacji Kultury – Zielona Góra
22. Janusz Odrowąż-Pieniążek, dyrektor Muzeum Literatury w Warszawie, Stowarzyszenie Pisarzy Polskich – Warszawa
23. Anatol Jan Omelaniuk, przewodniczący Rady Krajowej Regionalnych Towarzystw Kultury, prezes Dolnośląskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego – Wrocław
24. Barbara Otwinowska, profesor filologii polskiej, IBL PAN – Warszawa
25. Zygfryd Rekosz, prezes Mazowieckiego Towarzystwa Kultury – Warszawa
26. Andrzej Rottermund, dyrektor Zamku Królewskiego, profesor sztuki historii – Warszawa

27. Katarzyna Rymarczyk, śpiewaczka operowa, nauczyciel AM i prezes Towarzystwa Muzycznego – Bydgoszcz
28. Andrzej Siciński, profesor socjologii PAN – Warszawa
29. Dorota Simonides, profesor Uniwersytetu Opolskiego, filolog, folklorysta, senator – Opole
30. Ks. Henryk Skorowski, profesor, dziekan wydziału społeczno-historycznego ATK – Warszawa
31. Stanisław Słopień, prezes Wielkopolskiego Towarzystwa Kulturalnego – Poznań
32. Andrzej Tomaszewski, profesor architektury i urbanistyki, konserwator zabytków – Warszawa
33. Andrzej Tyszka, profesor socjologii kultury – Uniwersytet Warszawski – Warszawa
34. Jan Wojciechowski, dyrektor Instytutu Kultury – Warszawa
35. Piotr Wojciechowski, literat – Warszawa
36. Krzysztof Zanussi, reżyser filmowy – Warszawa
37. Waldemar Zawodziński, reżyser, scenograf – Teatr Jaracza – Łódź
38. Gustaw Zemła, profesor rzeźby ASP – Warszawa

Przewodniczącym Komitetu został Andrzej Siciński, zastępcami przewodniczącego: Maciej Hłowiecki, Anatol Jan Omelaniuk, Andrzej Tyszka, sekretarzem wybrano Jana Wojciechowskiego.

Komitet Organizacyjny po zapoznaniu się z propozycjami grupy inicjatywnej dotyczącymi założeń, koncepcji i programem Kongresu postanowił:

- zwołać Kongres Kultury Polskiej – 2000 w dniach 8 i 9 grudnia 2000 r. w Warszawie,
  - uchwalił odezwę programową,
  - przyjął harmonogram zadań do wykonania w 1999 r.,
  - pozostawił otwartą listę członków Komitetu Organizacyjnego
- powierzył prowadzenie Sekretariatu Kongresu Instytutowi Kultury w Warszawie:
ul. Świętojańska 2, 00-288 Warszawa, tel./fax (022) 831-88-98.

Warszawa

5 października 1999

Prezydium
Komitetu Organizacyjnego
Kongresu Kultury Polskiej 2000